

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan, izvenem ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za šijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejeman za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od detaristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se vsote frankirani. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Zader 31. avgusta. Včeraj so prestopili turški vojaki avstrijsko mejo pri Kadinbuki, odgnali so več živine, streljali na avstrijsko patroljo lovcev, a nobenega zadeli.

Gornji Studen 31. avgusta. Povsod je mir. Rumunski knez Karel je imenovan za poveljnika združenih rusko-rumunskih močij zapadnega vojnega oddeljenja in načelnik njegovega generalnega štaba je general Zaton.

Carigrad 31. avgusta. Telegram Mehemet-Alija od 30. avgusta potrjuje oster boj pri Kazarkusnetru mej Razgradom in Djumo. Rusi da so bili nazaj vrženi in da so izgubili 4000 (?) mrtvih ali ranjenih, en kanon, 2000 (?) pušk in več municije, Turki so izgubili 300 mrtvih. — Telegram Osman-paše iz Plevne od 30. avgusta poroča o rekognosciranji, pri katerem je bil boj pri Belisiru. Rusi da so bili tepeni (?) in izgubili 300 mož.

Belgrad 1. septembra. Knežev vojašk ukaz objavlja „ordre de bataille“ srbske vojske. Vsak čas se pričakuje manifest in prestop srbske vojske čez turško mejo.

Carigrad 31. avgusta. Napadanje Turkov na Šibko se še nadaljuje.

Bukarešt 29. avgusta. Iz Odese se poroča, da je ruski parnik „Konstantin“ zopet dve turški brigi v zrak spustil. — Carskih gard je uže 10.000 mož v Rumuniji. — Čuje se, da je Osman paša poslal večji oddelek proti Rumunom.

Vojska.

Razen malih bojov prvih straž, o katerih vedno lažjivi Turki poročajo, in kateri nemajo nobenega večjega pomena, je vse tiho na bojiščih. Rusi čakajo, da dobe več pomoči. Iz turške ofenzive, uže cel mesec napovedovane, nij po turškem pobitju pri Šibki nič slišati.

Mi sicer telegrame iz Carigrada, kakor nam od „korespondenc-biro“ prihajajo, natiskujemo zaradi nepristranosti, a moramo vedno svariti pred njimi. Turki zmirom poročajo le, koliko so Rusi izgubili, da si tega niti vedeti ne morejo. Rusi so v svojih poročilih bolj vestni.

Rumunska vojska je vsa prestopila Dunav in marsira z jednim ruskim oddelkom v zvezi, Osmanu za hrbet ali v stran. Kmalu je pričakovati, da tudi Srbija na delo vstopi in potem tudi Grška ne bode mogla doma ostati. Tako bodo zraven Rusije iztočne male države vse v boj posegle zoper divjaka Turka, kateri bode končno gotovo uničen.

Kakor v ruskih novinah beremo (katere štiri dni stare do nas prihajajo) vladala je ves čas gigantskega boja v Šibki po ruskem svetu neka „teška minuta“, teško pričakovanje in trepet v negotovosti, kakor še od početka vojske nobenkrat ne. Upanje, da bode čast ruskega orožja z zmago rešena, vrstilo se je z bojaznijo, da vsled dolgotrajnosti boja nazadnje še turška pomoč prevlada. Vendar na čast ruskemu novinarstvu se mora reči, da ima veliko zaupanje v svojo vojsko.

Iz Varne se telegrafično poroča, da je Sulejmanova armada vsled bojev pri Šibki tako oslABLJENA, da jo je treba na novo organizirati in močno dopolniti. Zato ima iti garnizija iz Varne k Sulejmanu, da mu dopolni desno krilo.

Branitelja Šibke soteske, generala Dorožinski, ki je padel, in Stoljetov, sta dva junaka iz starih ruskih plemenitih rodbin. Prvi je uže padel, kakor je znano. Dorožinski je bil leta 1826 rojen v okraji Voronežu. Častnik je bil od leta 1849. V krimskoj vojski se je tako odlikoval, da je postal zato stotnik. Leta 1857 je avansiral za polkovnika, od leta 1869 je bil štabni častnik v Nikolajevskoj vojaški akademiji. Leta 1872 je postal generalmajor in poveljnik druge brigade 9. peš divizije. V krimskoj vojski je bil na glavi ranjen. Pri Šibki je junaka zadelo smrtno zno. Njegovo ime se je uže prej bralo mej slavnimi junaki in se bode zdaj še bolj svetilo.

Iz Belgrada se poroča, da je knez Gorčakov na pritiskanje velikega kneza Nikolaja vprašal velevlasti, da-li one smatrajo kneževino srbsko za celokupen del turškega ozemlja, ali pa da-li jo imajo za opravičeno, da sklepa z drugimi državami samostojne mejnarodne pogodbe. Mobilizacija se vsled te note, ki je tudi v Belgrad prišla, jako pospešuje. „Ordre de bataille“ se v ministerstvu izdeljuje, vsi uradniki in profesorji so dobili povelje, naj bodo pripravljene. Dalje so se konskribirali vsi vozovi in tudi milica mora biti pripravljena. Torej, Srbini ide v vojnike!

Dober plen je naredil polkovnik Varlemov, ki je 28. t. m. napadel turšk vojašk transport živeža, katerega je spremljevalo 80 egiptovskih dragoncev in 100 Čerkesov. Varlemov jih je zapodil in dobil v roke 2376 glav goveje živine, 4000 glav ovac in 96 konj.

Iz Smirne se piše 18. avg. „P. C.“, da je prišlo v zadnjih treh dneh tja 4200 novih vojakov iz notranje turške Azije. V Brusu prihaja pa vedno še več tacih novakov iz severne male Azije. Vidi se, da Turčija vse pometa vkup, kar je za vojsko.

Turška zverstva v Bulgariji se vedno nadaljujejo. Tako piše A. A. Nariškin,

pooblaščenec moskovskega in peterburškega komiteta iz Gabrove: Ravnokar sem končal potovanje mej Trnovim in Šibko sotesko. — Transbalkanskih beguncev sem naštel okolo 100 000 duš. Takoj sem ustanovil zavetje za najnesrečnejše mej njimi in za sirote. 235 osob siromakom streže. Daje se jim vsaka mogoča pomoč. General Stoljetov, poveljnik bulgarske legije, pa piše: Trimesečno hudo, a slavno vojevanje bulgarske legije, dalje zmaga pri Eski-Zagri in Železniku, je dovolj dokazalo, da bulgarski narod nema samo pravice, da je svoboden, nego da je svobode tudi vreden. Žrtve ruskega bratskega naroda torej nijso bile zastoj; vrgle so dobro seme na rodovitno njivo. — Pribočnik pooblaščenega agenta moskovskega blagotvornega komiteta pa poroča: Lanski dogodki se na novo otvarjajo našim očem. Kazanliški, eskijski in jeni-zagrajski okraj, o katerih bogatstvu in plodovitosti so naši vojaki čudne reči pravili — vsi ti okraji so uničeni! Ženske in dekletca, ki so še nedavno našim vojakom cvetice sipale na pot, odpeljane so nekaj v sužnost, nekaj pa tavajo nage in za smrt gladne po gorah in plakajo za svojimi otroki, brati in sestrami. Samovidci in oficijalna poročila pripovedajo in opisujejo strašne prizore. V nobenem besednjaku se ne dobo dostojnega števila izrazov, s katerimi bi se dalo to popisati, kar se vidi. Duša hoče človeku skočiti iz telesa, ako vidi raztrgane otroke, na tla ali na mize pribite, oskrbnjene devojke, ženske z odrezanimi prsmi in cele kopice sesekanih otrok. — Celo površje mej Gabrovo in Šibko-sotesko je podobno mravljišču. — Turkom je dovolj, da je kdo Bulgar; precej zapro vsacega, kogar morejo uloviti in v nekaterih urah je uže mrtev. Zdravniki pripovedujejo, da osemdeset od sto, kar jih je po bolnicah, se ne da rešiti, nekaj zaradi zanemarjenih amputacij, potem, ker je večjidel uže predno je zdravnik prišel, prisad pritisknil, sploh zaradi tega, ker zdravniške pomoči nij bilo ob pravem času.

Iz Bosne pa se poroča, da tudi tam hrabri Turki ne zaostajajo za bašibozuki in Čerkesi, kar se krutosti in krvoločnosti tiče. Po odhodu vojakov so v Bosniji namreč tamošnji Mohamedanci postavljeni za varovalce miru in reda. Še pred dvema dnevoma, piše „Pol. Corr.“ iz Trebinj, prinesli so Turki sem dve nasajeni glavi in so jih postavili v navzočnosti velike množice pred prvo kavarno v mestu. Bili ste to glavi kristijanov Štefana Lečića iz Ljubomira in Pera Pravice iz Sume, ki se nijsta nikdar vstaje udeležila. Prvega so ubili, ko je blizu avstrijske meje suha drva pobiral, drugega pa so ubili, da so mu vzeli dve oki medice. Še le drugo jutro so vrgli glave v bližnjo reko. Noben kristijan si zaradi tega

zverskega turškega počenjanja ne upa več na cesto.

Davkovska reforma.

Zu einem liberalen Abgeordneten gehört nicht nur ein gewisser Fortschrittssinn, sondern auch der Muth, das wachsende Deficit mit neuen Steuern zu decken.

„Neue Freie Presse.“

Ta izjava glavnega organa nemške ustaveverne stranke nam kaže pomen in namen reforme direktnih davkov, o katerej bode prihodnji teden zopet naš državni zbor sklepati imel.

Teoretično je nameravana reforma davkov čisto opravičena; kajti naši direktni davki niso odmerjeni od celega čistega dohodka, temveč vsak objekt direktnega davka je uvršten v posebni razred in plačuje davek, katerega ima plačevati ta razred; če ima pa gospodar od tega objekta večje dohodke, kakor so proračunjeni za oni razred, to povišani dohodki ne pomnože davkov, temuč samo gospodarjev dobiček t. j. njegove dohodke. Če hoče torej država tudi od takih dohodkov davek dobivati, s povišanjem direktnega davka ne more tega doseči, temveč mora na drug način to poskusiti in to pri gospodarjevih dohodkih z dohodninskim davkom.

Razvidno je torej, da bode ta dohodnina popravila krivico, katero čini in mora učinkovati direktni davek, in da bode davek bolj primerno razdeljen. Zraven tega bodo morali pa še drugi elementi, kateri dozda davka ne plačujejo, odslej dohodnino plačevati. Nij torej dvomiti, da je reforma davkov zares dobra in potrebna.

Praktično pa se bode to vse drugače obrnilo. Vsakdo bi mislil, da, če se naberejo novi davkoplačevalci, in če morejo taki, kateri imajo primerno večje dohodke, tudi več davka plačati, da bode vendar nekatere sreča zadela, da se jim zmanjšajo preobili davki in gotovo bi se v tem obziru v naši ubožni slovenski domovini veliko dobrega storilo.

A tega naj žalibog nikdo ne pričakuje. Nemški ustavoverci uže zdaj računijo in preišlujejo, ali bode nova dohodnina pokrila 26 milijonov deficita, ali ne, in tudi iz drugih razlogov nij upati na znižanje davkov. Teh drugih uzrokov nam pa nij treba navajati, saj se bodo žalibog čestiti bralci sami lahko prepričali iz davkarskih bukvic prihodnjih let, ali smo mi resnico govorili, ali ne.

Našim slovenskim poslancem je priporočeno, priložnost dolzega posvetovanja te nove postave uporabiti, da se od naše domovine po mogočnosti odvrnejo žalostni nasledki nemško-ustavovernega strankarskega političnega delovanja t. j. povišavanje davkov, kajti davkov, imamo uže zdaj več kakor zadosti. Posebno pa pri glasovanju o takozvane socialnej strani naj odločno govoré zato, da se dohodki pod 400 gld. oprosté nove dohodnine. S tem bi se naši ubogej deželi, in sicer njenemu najrevnejšemu delu, velika dobrota izkazala.

Kajti prvi sad pri poljskih pridelkih je bil sicer dober, a vendar nij dal veliko več, kakor, da z narodom govorimo, kar so ljudje čez zimo zajedli; drugi sad pa je v velikih krajih suša zamorila. Prebivalstvo naše domovine, večinom poljedelci, so torej navezani na poljske pridelke, bodo zopet letos v davkih zaostali, oziroma prisiljeni, s kapitalom jih poplačati. To pa je znamenje, da so davki

uže zdaj preveliki, da ljudje brez škode ne morejo več prenašati teh bremen in da je uže prekoračena ona naravna meja, katero mora tudi država, če je tudi v tem obziru vsemogočna, respektirati, t. j. zmožnost, davke vsako leto redno in brez vse škode za gospodarstvo iz dohodkov plačevati. V prihodnje pa bo treba še nove davke plačevati. Kaj pa potem?

Mi smo si svesti, da bodo naši zastopniki v tem vprašanju povzdignili svoj glas in zahtevali, če se uže povišanje davkov ne more odvrniti, da naj se vsaj dohodki pod 400 goldinarjev nove dohodnine oprosté; to pa zaradi tega, ker bodo nemški ustavoverci skoraj gotovo predlagali, da naj se, z ozirom na obče znano prikazen, da se ljudje nižje narodnogospodarske vrste, vedno trudijo, priti v bližnjo višjo vrsto, ali kakor praktični ljudje pravijo, da si vsak želi zboljšati svoje stanje, dohodki pod 400 goldinarjev ne oblože z novo dohodnino, ker bi se inace to napredovanje ovitalo in s tem velika škoda napravila. Skoraj gotovo bodo nemški ustavoverci to predlagali in z lepimi teoretičnimi frazami skušali hliniti skrb za blagost prebivalstva, a škoda, te fraze niti enega vinarja ne bodo vredne, ker taci razmer nikjer nij, na kakoršne oni mislijo, najmanj pa v naši domovini. Tu pri nas ne gre za zboljšanje stanja, pri nas gre za bitje, za existenco in naši zastopniki naj le vedno povdarjajo, da se bode, ako se oprosté dohodki pod 400 gld. nove dohodnine, obubožana slovenska dežela pogube rešila.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 1 septembra.

Dunajski mestni zbor je sklenil peticijo do državnega zbora, naj se pri reformi davkov določi, da se dohodki občin še le potem z davki oblože, ako so v celoti večji, kakor je potrebščina za pokritje vse občinske uprave.

General Mollinay je šel na odpust; zastopal ga bode cel čas fml. Pürker, ki je bil prej v Ljubljani divizionar. Dunajska „N. Fr. Pr.“ prinaša pri tej priliki divji članek proti Slovanom Rodiču, Mollinariju in drugim slovenskim c. kr. generalom. Tako se sme v Avstriji proti „Slavizmu“ ščuvati!?

Dunajski „**Volksfreund**“ je umrl! Predvčeranjem je izšla zadnja številka tega centralistično-nemško-katoliškega lista, ki je 30 let izhajal in zdaj zavoljo pomanjkanja naročnine izhajati neha. Slovanom nij bil nikoli prijazen, večkrat celo sovražen. Pred smrtjo je v zadnjem članku nemškemu liberalcem še par dobrih resnic povedal, namreč, da bode njih glorijske kmalu konec.

Vnanje države.

Grki baje nemajo dovolj pušk, ne kanonov, ne denarja dovolj; sicer bi se bili uže bolj pripravili. Tudi se boje turške flote, ki jim bi primorska mesta razdevala. Potlej, kadar bi enkrat Rusi Turčijo razbili, potlej bi tudi Grk rad kaj dobil.

Bismark in Andrassy se snideta, kakor različni časopisi poročajo, v Gasteinu in bode ta shod političnega pomena. Bismark, ki dobro ve, da je za prusko Nemčijo najboljše in največje važnosti prijateljstvo Rusije, bode v tem smislu tudi Magjaru Andrassyju svete dajal.

Dopisi.

Iz Novega mesta 29. avg. [Izv. dop.] Naznanjam vam, da so bile denes pri c. kr. okrožni sodnji tukaj zaslišane priče proti dr. Böhmju in tovarišem zaradi podkupljevanja pri zadnjih volitvah za deželni zbor. Kaj so zdaj priče vse go-

vorile, o tem kasneje poročam, kadar bode preiskava končana, ker dozda mi brane §§.

Včerajšnji semenj se je tu jako slabo obnesel — nij denarja.

Vročina je nestrpljiva — od 3. avgusta nij pala niti kapljica dežja. O poludne je na solncu 42° R. gorkote.

Iz Trsta 30. avg. [Izv. dop.] Slavni občni zbor rojanske čitalnice napovedan za 19. avg. in prenešen na 2. sept. se bode tisti dan gotovo vršil. Volilni shod, katerega so se sinoči najveljavnejši udje društva udeležili, ter o volitvi novega odbora zjedini se, mi daje poročstvo za dober izid občnega zbora, posebno pa, ker ima stari odbor vse račune itd. v redu in ne zapusti novemu deficitu, temveč čisto društveno imetje. — Imena čestitih gospodov odbornikov, za katere smo se pri volilnem shodu dogovorili, bodo najbolje občinstvu ožjemu in širšemu, pričala, da rojanska čitalnica ne misli še v grob leči, ampak čvrsto dalje živeti in delati, namreč tukajšnji slovenski živeli budit, združevati, kratkočasiti, narodno zavest širiti.

Kako malo vere imamo mi Slovenci pač v sebe, in menda vsi Slovani tudi. Mnogoletni predsednik rojanske čitalnice in ž njim tudi blagajnik se odpovesta in naznanita odpoved društvu, da bi pri občnem zboru zbrani udje ju več ne volili, in glej ti moje obupne Slovence, ki v tem uže propad čitalnice vidijo. Žalostna nam majka, ako bi obstanek tacega društva, in morda celó Slovenstva v Trstu od dveh oseb odvisen bil. Nov predsednik, in nov tajnik, nov blagajnik, nov malo, da ne ves odbor, koliko uže zato novih udov društvu, in zato tudi novo življenje, nov razcvet in nova slava rojanski čitalnici. Ne pa obup!

Tudi zadnje ruske neudače kolikim Slovincem in Slovanom so pogum in vero v osvobojenje naših južnih bratov, v našo splošno bodočnost potrle! Se ve da smo si vsi rusko-turško vojno vse drugačno, rekel bi lažjo in krajšo mislili, prvi ruski vspehi so nas v tem potrdili. A glej, bojna sreča, se je nekoliko zasukala, dualistični fabrikanti javnega mnenja, katerim žalibog tudi slovenska inteligencija premnogo in prerada veruje, so to neizmerno povečali in pomnožili, pošiljaje lažnjive brzogave z bojišča, ki se pa mnogo bližje kujejo, na vse vetrove, in moj malodušen Slovenec pobesi glavo, izgubil je pogum in vero in okolo se plazi potrt. Kje ti je samosvest, vera v samega sebe, v svoj narod, v Slovanstvo? Mar ne vidiš, kako slovanska ideja raste, kako se širi, kako svoje korenike poganja dalje in dalje, globokeje in globokeje? Mar ne nosiš, odkar si se zavedel, prepričanja o velikem poklicu svojega naroda v svojem srcu? Mar nijso tvoji najboljši pesniki svoje najlepše pesni baš o tem poklicu zapeli? Da, da globoko v srce ti je zasajena ta vera, in mnogokrat še ti bode srce klonilo, nekatera skušnjava čaka tvojega poguma, tvoje vere. Vera pa je silna moč, in zakoni narave so večni!

Iz Litije 1. septembra [Izv. dopis.]

V ponedeljek 3. septembra bode v Litiji volitev občinskega zastopa. Ako je le kje važno, da je na čelu občinskega zbora mož, ki mu je dobro občine na srcu, ki je pripravljen braniti jo proti vsem neizgodam, je to gotovo v Litiji. Kake so razmere tam, je uže precej znano. Prepričani smo torej, da bodo vrli Litijani, ki so razen uradnikov vsi narodni, vo-

lili v ponedeljek v občinski zastop može, ki so za občino zares vneti in — neodvisni. Za župana pa si boljšega moža ne morejo izvoliti, nego je dosedanji župan gospod Alojzij Kobler. Ta je neodvisen, nepremakljiv v narodnem obziru kakor skala, pa tudi od vseh, ki imajo z njim občevati, spoštovan in priljubljen.

Premoženje občine ne more biti v boljših rokah, kakor je bilo do zdaj. To nam je znano vsem. Kako Litijani gospoda Koblerja cenijo, dokaz temu je uže to, da jim v splošno zadovoljnost županuje uže nad 20 let, odkar je namreč gosp. Franjo Potočnik, takrat inženér v Litiji, odstopil. Občinski zastop je torej v Litiji uže od nekdanj naroden, in ako je „nekaterim“ prepovedano, zahajati v gostilno k Šegaču, naj pa neodvisni možje pokažejo zdaj, da oni gosp. Koblerja tem bolj spoštujejo, čem bolj se kopiči nanj „viteška“ jezca. (Kakor čujemo, je volitev župana zadnji hip odložena ali sistirana bila. Ur.)

Iz ptujske okolice 29. avg. [Izvirni dopis.] Izvestje ptujske realne gimnazije kaže, da je v preteklem šolskem letu na njej bilo 113 učencev. Znamenito je, da je število učencev v prvem razredu jako majheno bilo, namreč 28, ravno toliko, kakor v četrtem in dobro tretjino manje, ko v prejšnjih letih. Če tako naprej pojde, še Ptujčani dolgo ne bodo dobili zaželene višje gimnazije. Kar se narodnosti učencev tiče, je težko pravo število najti; „slovenskih Nemcev“ v izvestjih zadnjih dveh let ni več. Rubrika, katera nam število Nemcev in Slovencev kaže, ima nadpis „Muttersprache“, kar gospod ravnatelj Fichna, načelnik ptujskega nemško političnega „Fortschrittsvereina“, kakor skušnja zadnjih let kaže, gotovo iz politike tako imejuje.

Posebno čudno pa je to, da so pri gosp. ravnatelji samo tisti Slovenci, kateri s kmetov pridejo. Kdor le iz kakega polovičarskega trga pride, ima uže „deutsche Muttersprache“. Sinu nekega narodnjaka je gospod ravnatelj, ko mu je rekel, da je Slovenec, odgovoril: „sie reden ja zu Hause mit der Mutter deutsch.“

Recimo, da je res tako, (kar pa ni velikokrat), zakaj pa potlej deželni odbor v svojih poročilih vselej ima: toliko je bilo Nemcev, toliko Slovencev. Da pa narodnost in materini jezik ni vse jedno, vsakdo ve. Kljub temu je gospod ravnatelj letos uže komaj 40 Nemcev naštel, Slovencev pa 71; dva učenca sta pa bila Magjara. Tedaj bode tudi ta gimnazija dala slovenskemu narodu nekaj boriteljev za narodno omiko in svobodo.

Iz štajerskega 20. avgusta. [Izv. dopis.] Srečni časi za šolske otroke so zdaj nastopili. Telesna kazen je, kakor znano, uže nekaj let prepovedana. Namestu te so učitelji otroke z zaporom po šoli ali v šolske izbi ali pa na svojem stanovanju kaznovali, kar je dovoljeno po ministerski naredbi od 20. avgusta leta 1870. Naš deželni šolski svet je pa tudi to prepovedal in dovolil zapor otroka samo v navzočnosti staršev (!). — No torej, ljubi otročiči, zdaj ste brez skrbi, le pridno hodite v šolo, nič se ne bojte, v šoli se vam nič hudega ne bo zgodilo. Učitelj ne bo na vas roke položil, saj ne sme, drugače ga ima sodnija v rokah. — Zapiral vas ne bo, saj starši z vami v šolo ne hodijo; ako pa ne prinesete pismene kazni, se radi tega tudi nemate bati hudih

nasledkov. — To so torej zlati časi za šolske otroke, — le naprej, humanizem 19. veka!

Domače stvari.

— (O zjedinjenji slovenskih časopisov) prinaša včerajšnji „Slovenec“ dopis iz Štajerskega, ki je prav pametno mišljen in pisan ter končuje s temi besedami: „Da je ravno sedaj primerni za čas spravo, to nam pravi iz točno vprašanje, ki se ravno sedaj rešiti ima; ondi se naši bratje borijo za vero in svobodo, za kar se Slovenci razločeni potegujejo. Bodemo čakali, da bomo vsi enih enih misli tudi v ne bistveni reči? Ali čakamo mar na dobo, o koji nekateri mislijo, da bo vsak slovenski modroslovec ob enem uže dovršen bogoslovec in vsak bogoslovec bo ob enem modroslovec? „Nesloga sedanja bi bila le vkrepčanje tujčeve pete, pa poteptanje lastnega.“

— (Uradna „Laibacher Zeitung“) je mej vsemi listi, kar jih nosi c. kr. orel in kar jih brez štemplja izhaja, najbolj za divjake vneti in zoper Ruse zagrizena. Ona pozablja, da izhaja na slovenskem Kranjskem, da je naša cesarska rodovina in celo naša vlada prijazna Rusiji, kar kaže najnovejši razpust gališkega zbora, pisanje celo dunajskih oficijoznih listov, pristop k pruskej manifestaciji v Carigradu itd. A gospoda „urgermana“ Suppantschitscha renegatski „furor teutonicos“ tu in tam kaj ščiplje, da piše zoper Slované in Ruse. Včeraj je n. pr. vtaknil eno prav neumno turško svojo opazko v ruski oficijalni telegram iz Gornjega Studena. Bomo pomnili!

— (Valvazorja) je izšel in se razdaje pri Blazniku uže 17. zvezčič.

— (Redko v času železnic.) Predvčeranjem se je v Ljubljano pripeljal baron Franchetti, kateri se vozi na svojem vozu iz Dunaja čez Gorico v Treviso. Ali se mož železnice boji, ali mu je vožnja s konji poseben „sport“, ne vemo.

— (Dež.) Ko je zadnje dni človek povsod slišal le mile tožbe, koliko škoduje in je uže žalibog nepopravljivo škodovala suša, dobili smo včeraj krepilnega dežja, ki bode še mnogokje in v marsičem prav prišel na polji in paši.

— (Na Triglavu) sta bila 26. avg. dva Dunajčana, dalje en Celjan in eden mlad mož iz Ljubljane.

— (Porotne obravnave) se začno v Celji zopet 10. t. m.

— (Ujela) je ljubljanska policija znana premenjevalca ponarejenega denarja, kmeta Trčka iz Sela; dobili so pri njem pet začetih desetakov.

— (Požar.) Piše se nam 31. t. m.: Ko sem nocoj vozeč se iz Idrije v Logatec okolo 1/4 10 ure imel Hotedrščico za soboj, opazil sem žareč svit necega požara, ki se je hitro širil, pozneje pa zopet hitro pojemal. Logatec je bil ves na nogah, vse so imeli uže pripravljeno, da bi hiteli na pomoč, ako bi bil ogenj segal dalje. Nekateri so ugibali, da gori v Hotedrščici, drugi pa da na Ravnem, a zopet drugi Pred dolom.

— (Državni in deželni poslanec gosp. Seidl in „Slovenski Gospodar“.) Lani meseca oktobra je „Slov. Gospodar“ objavil: 1. kako je gospod Seidl, bivši župan v Kamci pri Mariboru, od neke vdove dobil 300 gold., da bi njen dolg v mariborski hranilnici zmaujšal, in kako gosp. Seidl tega ni storil, ampak ženi čez nekoliko let denarje vrnil;

2. kako je gosp. Seidl, kot načelnik krajnemr šolskemu odboru pri sv. Križu, prejel po testamentu sporočene 3 gld. za nakup cesarjeve podobe za tamošnjo šolo, a tega storil ni. Objavljenje teh dveh dogodkov je g. Seidla tako speklo, da je precej „Slov. Gosp.“ zatožil pri celjskej okrožnej sodnji zaradi žaljenja časti. Uže prva preiskava pri sodnji je pokazala, da je bilo vse poročilo v „Slovenskem Gospodarju“ — resnično od konca do kraja. Mnogo pozvanih oseb je to 2krat pričalo, ker jih je g. Seidl dvakrat poklicati dal. — Sedaj je pa bil g. Seidl v zadregi. Tem bolj, ker je dobro vedel, da mu urednik „Slovenskega Gospodarja“ nikakor ni voljen pred porotniki prizanašati mu, ampak vse očitati, karkoli je kedaj o Seidlu pisal, pa ni bil od njega tožen. Na primer: da je gosp. Seidl v Brandstetterjevi pravdi obstal, kako je za veliko tisoč goldinarjev menjic podpisal, on, ki nema nič, kakor revno kajžo na malem posestvu, cenjenem na 2800 gld., da je za učitelja Kocmuta šolnino po kamški fari pobral, a nje temu izročil ni, čeravno je g. učitelj hodil terjat in tožit od Poncija do Pilata, da je cerkvi sv. Urbana sporočene denarje 200 gld. pograbil in držal, dokler mu jih ni sodnija vsled tožbe župnika in preč. lavantinskega škofijstva izvila; kako je kamsko šolo stavil z izposojenimi denarji iz mariborske hranilnice in obresti pa mudno plačeval, itd. — To so nemčurski velmožje!?

— (Konjska bolezen.) Nevarna smrkolina se je prikazala v konjarski kosarni v Mariboru in v Slovenskej Bistrici pri vojaških konjih. V Mariboru so morali 12 konjev takoj pobiti, v Bistrici pa 4, ter vse hleve po mestu z vrelim lugom očediti. Posestniki, pazite, kadar se peljete v mesto!

Razne vesti.

* (Nesreča.) V Solnograškem se je vlak spenil s tira in je pri tej priliki troje oseb našlo smrt.

* (Lep zaslužek.) Sloveča pevka Adelina Patti je, odkar je pri gledišči, zaslužila si nad sedem milijonov goldinarjev. Nikjer se pa še ni bralo, da bi bila za kak dober namen le eden krajcar dala, njena skopost je sploh znana.

* (Obsojen) je bil te dni v Pešti docent tamošnje univerze, E. Buzna, ker je menjice ponarejal, na tri leta ječe.

* (Ostrupil) se je od žalosti tajnik najdenišnice v Pragi, ker je njegova žena ostrupila sebe in svojega dveletnega otroka. Od cele nesrečne rodbine sta ostala samo dva majhena otroka.

* (Mlada rešiteljica.) V Vajdhofnu na reki Ipsi se je 16. pr. m. kopala ob sedmih jutraj gospica Helena Muck, hči c. kr. sekcijskega svetovalca. Ko je bila uže nad enoro v vodi, zgrabi jo krč in gospica se skrije pod vodo. Zdaj skoči njena mlajša sestra v vodo, da bi jo rešila. A starša se je tako oklene, da obe zginete pod vodo. Ko to vidi enajstletna hči kopalnega učitelja, Berta Desbalmes, plane pogumno v vodo in reši obe sestri.

* (Izvrsten strelec.) Iz Prage je šlo preteklo nedeljo kakih deset gospodičev streljat jerebice. Ko pridejo do neke krompirjeve njive, zleti trop jerebic z nje v zrak. Zdaj pa kar naenkrat ustrelé vsi, ne da bi bili kaj merili in eden od njih je vse svoje kroglice pognal kravi v smrček, ki se je poleg njive pasla. Nekaj kmetov je hotelo škrice pretepsti, pa končno so se pomirili. Za kravo pa so gospodje morali plačati 65 gold. odškodnine.

* (Velika vročina.) V Bukreši na Rumunskem je zadnji teden toplomer kazal večkrat po 39 stopinj R. Vse je posušeno!

* (Velik spominek.) Udova bogatega Stevarta v Njujorku bode svojemu umrlemu možu v spomin zidala 150 črevljev dolgo in 76 črevljev široko cerkev. Zvonik bode visok 197 črevljev, pod orgljami in zakristijo pa bode grob za minljive ostanke gospoda Stevarta. Pri položnji temeljnega kamena je bilo navzočih 10.000 oseb in vsa duhovščina cele škofije.

* (Francoskih) političnih mož starost. Konci oktobra 1880 bodo imeli Mac Mahon 72 let; grof Chambord 60; princ Napoleon 25; grof pariški 42; knez d'Aumale 58; princ Jeroma Napoleon 58; Thiers 83; in enooki Gambeta 42 let.

Oglas. (240)

Podpisani odbor glasbenega društva ljubljanskega vabi p. n. ude k občnemu zboru dne **17. septembra 1877**

dopoludne ob 10. uri v magistratno dvorano in prosi za mnogobrojno udeležbo.

Dnevni red:

1. Poročilo o delovanji;
2. poročilo o denarnem stanji;
3. predlog odbora zaradi prenarejanja pravil;
4. volitev odbora;
5. drugi po pravilih dovoljeni predlogi.

V Ljubljani, dne 31. avgusta 1877.

Odbor ljubljanskega glasbenega društva.

Tržne cene

v Ljubljani 1. septembra t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 75 kr.; — rož 6 gld. 34 kr.; — ječmen 5 gld. 20 kr.; — oves 2 gld. — 95 kr.; ajda 6 gld. 80 kr.; — prosó 5 gld. 20 kr.; — kornuza 6 gld. 20 kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. 12 kr.; — fižol hektoliter 7 gld. — kr.; masla kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gld. 82 kr.; — špeh trišen — gld. 74 kr.; — špeh povejen — gld. 73 kr.; jajce po 2 $\frac{1}{2}$ kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 54 kr.; — teletine 56 kr.; — svinjsko meso 60 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 73 kr.; — slame 1 gold. 51 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gold. 80 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 1. septembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	64 gld. 20	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67 " —	"
Zlata renta	74 " 75	"
1860 drž. posojilo	112 " 25	"
Akcije narodne banke	810 " —	"
Kreditne akcije	195 " 50	"
London	119 " 05	"
Napol.	9 " 55	"
C. kr. cekini	5 " 67	"
Srebro	104 " 20	"
Državne marke	58 " 50	"

Hiša št. 13

Škofjeje Loki,

v sredi mesta, prodaja se iz proste roke. — Natančneje poroča gospod **Gabrijel Pečnik**, trgovec v Kranju. (230—2)

Prsni katar

se urno odpravi.

Najnovejša

javna zahvalnica

z Dunaja, 2. marca 1877 od gospoda Karla Bergmüllerja, inženerja, IX., Liechtensteinstrasse 27.

C. kr. fabriki sladnih preparatov, Graben, Bräunerstrasse Nr. 8.

Vaše blagorodje!

Prehladil sem se in dobil prsni katar, da sem bil primoran, v Vaših preparatih pomoči iskati. Kupil sem si dve flaši zdravstvene pivo iz sladnega izlečka in sem ga rabil po navodu. **Katar je bil uže pri prvem flaši skoraj odstranjen, in zato smem Vaše prave Hoffove sladne preparate vsakemu zares najtopleje priporočati, kajti ne dajo se zlatom plačati, ker tako naglo in ugodno zdravijo.** Prosim, da te moje vrste v blagor človeštva po častnikih naznanite. Denes prosim, da mi pošljete paket prsni bonbonov iz sladnega ekstrakta.

Spoštovanjem

Karl Bergmüller, inženjer, Dunaj IX., Liechtensteinstrasse Nr. 27.

Pravi Hoffovi sladni bonboni so v modrem papirju. (187—8)

V Ljubljani pri **Gabr. Piccoli**, lekarna pri „angelju varhu“ na dunajskej cesti.

Tujci.

31. avgusta:

Evropa: Ehrenberg iz Dunaja.

Pri **Slonu**: Bardach iz Dunaja. — Wachsmann iz Trsta. — Ivanec iz Zagreba. — Nounovich iz Reke. — Fajdiga iz Trsta. — Stalhuber, Attenthaler iz Dunaja.

Pri **Maličci**: Fröhlich iz Dunaja. — Hufriechter iz Gradca. — Wollheim iz Dunaja.

Zahvala.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri so spremili gospoda

Gašperja Hostnik-a,

k zadnjemu požitku, kakor tudi za mnoge dokaze prisrčnega sočutja se s tem najljubnejše zahvaljuje

(236)

Zalujoča rodbina.

V Kamniku, 1. septembra 1877.

Grobni kameni in grobni spominki

in sicer:

Grobni kameni od 5 gl. naprej za vsako ceno.

Tudi imam najnovejše slike grobnih spominkov domačih in tujih dežel, in se, ako kdo želi, ti pokažajo.

Tudi se marmorova sipa vedno zastoj dobiva pri

Petru Thomann-u,

(234—1)

kamnoseku v Ljubljani.

Čistenje in izboljšanje vina

z marzeljsko žolco,

najboljše, najpripravnejše, cenó in dozda nedoseženo sredstvo, da vino čisti, da mu dá lepo svitlobo in da mu vzame slabi sodov in gnjilobni okus. Poduk v obéh deželnih jeziki zastoj. Naj se obrača na **agenturo A. Hartmanna v Ljubljani.** (227—2)

Praška trgovinska akademija!

Prihodnje študijsko leto se začne 17. septembra t. l.

Pogoj sprejema je spričalo o dovršenem IV. razredu realke ali gimnazije ali pa realne gimnazije.

Dijakom je dovoljena pravica enoletne prostovoljne službe; ako zbolé, streže se jim v novozidani trgovinske bolnici zastoj.

Natančne načrte, letna poročila in druga izvestja rad daje

Na ukaz opravišnega sveta:

Karl Arenz,

vodja trgovinske akademije.

(179—8)

V Pragi, julija meseca 1877.

Pozor!

Več hišnega orodja, kakor: póstelj, zof, omar, miz, stolov, žimnic, ojnatih slik, podob, stenskih in stoječih ur itd., in dva zvezka originala Valvazorjevih del se prodaja iz proste roke. — Vprašuje se: v Ljubljani, stari trg, v prodajalnici hiše št. 152 stara. (238—1)

C. kr. priv.

Water-closeti

fabrike Epstein & Comp. na Dunaji.

Nova konstrukcija, vse sedanje presegajoča.

Popolnem brez vlaka in smradu.

Postavi jih vsakdo prav lahko, in se na vsak dosedanji kraj brez ovir lahko postavijo.

Closeti dajo ta izredni dobiček, da se njih spodnji del (iztočna cev) naj bode ustje žlebú, kjer hoče, lahko na vsako stran zasúče in se štirjaška globoka skleda **lahko ob enem praktično porabi kot lijak ali pa pisoir.**

Edina zaloga za Kranjsko

pri **Jos. Stadlerju,**

kleparju v Ljubljani,

črevljarska ulica št. 4 nova, zraven modne trgovine A. J. Fischerja, poleg Hradeckega mostu,

kjer se tudi vsa kleparska stavbena in galanterijska dela, kakor tudi krivanje streh in zvonikov po najnovejših sistemih in s poročtvom solidno in prav ceno vršé. (218—3)

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Originalni Howe in Singer,

kakor tudi drugi izvrstni

šivalni stroji

s pismeno 5letno garancijo,

z vsemi vrstami ročne in strojeve svile in cvirna, strojevih olj in šivank, sploh vse, česar je treba za šivalne stroje vedno v največjem izboru po zopet znižanih fabriških cenah, dalje

Wertheimove kase in kasete

v vseh velikostih.

V mojej mehanične delavnici se šivalni stroji najboljše popravljajo in snažijo.

Za zunaj moj potnik, gospod **Anton Grebence**, sprejema rad naročila in daje tudi potrebni poduk o strojih.

Franc Detter,

v Ljubljani.

Stari ali nepriročni stroji vseh sistemov se proti originalnim Howe ali Singerjevim zamenjavajo in izplačujejo. (239—1)